

Dr David Emanuel, Sesja 4, Księga Wyjścia, Psalm 106

© 2024 David Emanuel i Ted Hildebrandt

To jest dr David Emanuel w swoim nauczaniu na temat Psalmów Exodusu. To jest sesja numer cztery, Psalm 106, Stojąc w szczelinie.

Dobra. Dochodzimy teraz do czwartego Psalmu, Psalmu 106. Właśnie przyjrzelśmy się Psalmowi 105. Ten zatytułowałem: Stojąc w szczelinie.

Zobaczysz dlaczego, ponieważ przesłanie psalmu jest w dużej mierze nastawione na biblijne wstawiennictwo. Ale to zobaczymy w miarę dalszych postępów. Psalm jest lamentem.

Nie widzieliśmy tego jeszcze ani w Psalmie 78, ani w Psalmie 105 czy 136. Jest to lament, który według Hermanna Gunkela należy do jednego z gatunków. Jest to więc psalm, w którym psalmista lub lud w czasie jego pisania znajdował się w okresie udręki i wołał do Boga o pomoc.

Muszą więc opisywać swoje cierpienie na różne sposoby. Widzimy więc motyw Exodusu używany dotychczas w różnych kontekstach, w kontekście mądrości, w kontekście liturgicznym, w kontekście uwielbienia, a teraz jest to lament. Ta sama historia Exodusu, różne jej aspekty zostały wzięte i wykorzystane do bardzo różnych celów.

Zauważyłem już wcześniej, że Psalmy przyciągają się nawzajem. Tak więc mamy Psalm 105, po którym następuje Psalm 106. To, że oba są psalmami Wyjścia, jest łatwe, często się tak dzieje, gdy rozmawiam z ludźmi o tych psalmach Wyjścia, w zasadzie mają oni wrażenie, że wszystkie są takie same.

Zawierają materiał z Exodusu i nazywają się recitalem, recitalem historycznym. Zakładają, że są tam pewne elementy Exodusu, które są takie same. Ale kiedy na nie patrzymy, mam nadzieję, że zaczynacie czuć, że są niesamowicie wyjątkowe.

Każdy psalmista przepisał Księgę Wyjścia bardzo szczegółowo, według szczegółów i programu, który chce promować. Są więc bardzo wyjątkowe, wbrew temu, co ludzie myślą. Dużą różnicą jest kontrast, który tutaj mamy.

W poprzednim psalmie wszystko było absolutnie niesamowite. Nie było w nim nic negatywnego. Ale w tym psalmie zobaczymy, szczególnie biorąc pod uwagę ten sam okres, okres pustynny, zobaczymy całkowite przeciwieństwo.

Zamiast tego, że wszystko w Izraelu będzie różowe i cudowne, zobaczymy więcej historii o buncie i grzechu oraz odbieganiu od modelu, jakiego wymagał od ludzi Bóg,

zarówno Bóg, jak i Mojżesz. Zakres rozciąga się od przeprawy przez morze aż do wygnania. Zamiast więc iść jak od Abrahama, jak Psalm 105, do ziemi obiecanej, idziemy z zakładką.

Ale ten psalm idzie dalej i mówi o okresie monarchii, choć w sposób niejasny. Kilka opisów monarchicznych mieliśmy także w Psalmie 78, tuż przed monarchią, ale trochę się z nią wiążą. Tutaj mamy kolejny tego przedsmak.

Ale powtórzę raz jeszcze, nie ma tu szczegółów. Nie wnikamy w grzechy królów. Nie zagłębiając się w grzechy Izraela w czasach monarchii.

W tym psalmie także zobaczymy coś bardzo osobliwego. Powiedziałem, że nie wszystkie są takie same, ale zobaczymy aktywne postacie. Zobaczymy takie postacie jak Mojżesz i Fineasz.

Zobaczymy Abrahama. Zobaczymy, jak ci ludzie będą aktywni literacko. Będą to znaki złożone lub nawet okrągłe.

To coś, czego nie widzieliśmy zbyt wiele. Mieliśmy jedynie do czynienia z frazesami na temat Mojżesza i Aarona oraz opowieściami o buncie. Ale tutaj okazuje się, że ludzie stają się znacznie wyraźniejsi, znacznie bardziej aktywni i zobaczymy, że ich działania są o wiele bardziej grzeszne w porównaniu z prawymi działaniami Boga.

Istnieją luźne źródła literackie. Powtórzę: nie mogę zagłębić się w tak wiele dzieł intertekstualnych, jak bym chciał, ze względu na różnice między hebrajskim i angielskim. Z pewnością jednak istnieją wyraźne aluzje do tekstów i niektóre z nich zobaczymy w miarę dalszych prac.

Coś jeszcze, bardzo szczególnego w tym psalmie, polega na tym, że skupia się on wokół modlitwy wyznaniowej danej osoby. Pojęcie „ja”, „mnie”, „ja” jest bardzo wyraźnie wyrażone w tym psalmie, a nie mamy go w żadnym innym psalmie z Księgi Wyjścia. Dlatego też, gdy będziemy pracować nad tymi psalmami, bardzo ważne jest, aby o czymś pamiętać.

Tak, wszyscy mają Exodus, ale wszyscy niesamowicie się od siebie różnią. Rozpoznanie i docenienie różnic pomoże ci docenić poszczególne psalmy. Chcę tutaj powiedzieć kilka słów na temat randkowania z psalmami.

Póki co o tym nie wspominałem. Dlatego chcę zacząć od Psalmu 106. Nie wspominałem o tym jeszcze, bo randkowanie z psalmami jest na ogół bardzo trudne.

Kiedy randkujemy dzieła takie jak Psalmy lub jakakolwiek literatura biblijna, zwykle szukamy osób, wydarzeń lub miejsc, z którymi można datować. Kiedy już je znajdziemy, jeśli była, powiedzmy, konkretna osoba, o której wspomniano w

określonym czasie, a wiemy, że żyła w określonej epoce, wówczas możemy datować psalm w odniesieniu do tej konkretnej osoby. Więc zwykle to właśnie robimy.

Psalmy ze względu na ich naturę, ponieważ są poezją i często nie są zbyt szczegółowe w odniesieniu do ich środowiska i osób, stają się, ogólnie rzecz biorąc, niezwykle trudne do datowania. Myślę jednak, że w przypadku tego konkretnego psalmu mamy wskazówkę, kiedy faktycznie został napisany. Kiedy próbujemy datować psalmy, zasadniczo staramy się zlokalizować psalmy w trzech epokach.

Jest to w większości literatura biblijna. Mamy przedmonarchię, a nie przedmonarchię, przepraszam, powiedzmy przedwygnanie. Przed wygnaniem, mamy wygnanie i mamy po wygnaniu.

Było to około 587 roku lub w czasie wygnania i 70 lat później. Kiedy więc próbujemy datować literaturę biblijną, zwykle tak myślimy, myślimy o okresie przed wygnaniem, o epoce monarchicznej lub o czymś, co napisano podczas wygnania, lub o czymś, co napisano w epoce po wygnaniu. Chociaż to wszystko, co staramy się robić.

Wszystko ponad to jest naprawdę donkiszotowskie. Nie możemy patrzeć i myśleć, cóż, tak, ten psalm został napisany w 794 lub 798. To się naprawdę nie wydarzy.

Chcielibyśmy, ale nie mamy przyzwoitego układu odniesienia, dokładnego układu odniesienia dla większości z nich. Mając to na uwadze, prawdopodobnie możemy umieścić ten psalm, Psalm 106, na wygnaniu. Wygnanie może wydawać się małe, ale mamy do czynienia z okresem 70 lat wygnania.

Wydaje się, że to krótkie okno, ale często są to bardzo wyraźne wskazówki, że coś zostało napisane w tym okresie. Do samego psalmu mamy tutaj ten werset, werset ostatni, poza doksologią: Wybaw nas, Panie, Boże nasz i zgromadź nas spośród narodów. To stwierdzenie, nie tylko moje, ale wielu naukowców, zostało napisane prawdopodobnie podczas wygnania w 587 roku.

Teraz można przedstawić sprawę, można się spierać i powiedzieć, cóż, może chodzi o innych wygnańców i jest ku temu możliwość. Ale mimo to, jeśli spojrzeć na historię opisaną w psalmie i na język psalmu, myślę, że można całkiem bezpiecznie założyć, że został on napisany na wygnaniu jako modlitwa wstawiennicza. Nie musi być używany w tej funkcji, ale myślę, że mocno podejrzewałbym, że takie były jego początki.

Jeśli pomyślisz także o psalmie takim jak Psalm 137 nad rzekami Babilonu, który jest kolejnym psalmem, który ponownie wydaje się wskazywać na wygnanie. Zawsze pojawia się argument, że tak, ale mogło tak być i zawsze mogło tak być, niemniej jednak prawdopodobieństwo jest takie, że mamy do czynienia z otoczeniem na wygnaniu. Zatem struktura, wstępne wezwanie do zapamiętania, przyjrzymy się

temu bardziej szczegółowo, co jest w pewnym sensie wprowadzeniem do samego psalmu.

Mamy więc przypadek wybawienia Bożego na morzu. Stanowi to zwieńczenie psalmu, szczyt, jeśli wolisz, jeśli chodzi o posłuszeństwo, podążanie za wolą Bożą, wybawienie Boga na morzu i właściwą odpowiedź Izraela. Wszystko poczynawszy od tego momentu jest degradacją jakości służby Bogu.

Wszystko po tym jest upadkiem moralnym. Izraelici po prostu coraz bardziej oddalają się od Boga, buntują się, grzeszą i wciąż na nowo dokładają. Ale wszystko zaczyna się po tym wielkim wydarzeniu, w którym Bóg wybawił Izraelitów do morza.

Tak się zaczęło, zapominają o wybawieniu nad morzem i zaczynają narzekać. Wtedy mamy zazdrość o wyznaczonych przywódców. To wtedy Korach, Abiram i Datan skarżą się na Mojżesza.

Mamy zatem dalszy grzech i bunt. Następnie mamy wstawiennictwo Mojżesza na Synaju. Mamy więc grzech złotego cielca.

To bardzo interesujące, ponieważ teraz mamy Mojżesza, postać ludzką, robiącego coś pozytywnego, robiącego coś aktywnego i pozytywnego. Stoi w wyłomie i skutecznie wstawia się za ludem Izraela. To naprawdę ważne.

Po raz pierwszy widzimy to w jakimkolwiek Psalmie. Musimy więc zwrócić uwagę na to, dlaczego zostało to tutaj uwzględnione? Jakie jest jego znaczenie? Jakie ma tutaj znaczenie? Potem mamy odrzucenie tej ziemi, kolejną pustynię w Kadesz, kolejne wydarzenie, które miało miejsce na pustyni. Następnie mamy grzech Baal Peora, w którym stoi Fineasz i odwraca sąd w podobny sposób jak Mojżesz.

Fineasz, nigdy nie słyszymy o nim wzmianki w żadnym innym Psalmie. Wiemy, że Mojżesz tam był, ale Fineasz zajmuje w tym Psalmie tak wysoką pozycję ze względu na swój czyn. Pomyśl jeszcze raz, Psalm 78, nikt nie został wspomniany.

Na samym końcu był tylko David. W ogóle nie wspomniano o żadnych osobnikach występujących w scenariuszu pustynnym. To samo dotyczy Psalmu 136 i Psalmu 105.

Mojżesz i Dawid są wymieniani jako słudzy Boży, ale to wszystko. Nie robią aktywnie niczego, co można by uznać za pozytywne lub w jakiś sposób prawe. Ale ten psalm jest pod tym względem bardzo, bardzo odmienny.

Następnie w rozdziałach 32 i 33 Izraelici namawiają Mojżesza do grzechu. To jest nad majową Meribą, wodami Meribą, gdzie Mojżesz, jak to się nazywa w Księdze Liczb, nie uczcił imienia Bożego, uderzając w skałę. Istnieje wiele tajemnic dotyczących

tego, co dokładnie zrobić źle, ale zostało to tutaj przywołane i wydaje się, że Izraelici są bardziej winni niż Mojżesz.

W tych wersetach mamy więc do czynienia z ogólnym cyklem grzechu. Porozmawiamy o tym za chwilę, ale tak naprawdę nie podano nic konkretnego. Trudno jest zlokalizować i zidentyfikować teksty biblijne mówiące o tym, do czego psalmista miał na myśli w tych konkretnych miejscach.

Na koniec ostatni werset jest prośbą o wybawienie narodowe. Następnie mamy doksologię. Nie będę się teraz za bardzo rozpisywał na temat tej doksologii.

Niezależnie od tego, czy jest to organiczne w stosunku do psalmu, czy nie, pojawia się niewielki stopień niezgody. Wiele osób, łącznie ze mną, nie uważa, że jest to w rzeczywistości organiczna część Psalmu, ale jest to część doksologii, które, jak widzimy, zostały dodane do niektórych ksiąg, aby stworzyć pięć ksiąg Psalterza. Zaczniemy więc od wstępnego wezwania do zapamiętania.

Tutaj, o którym wspomniałem wcześniej, widać to wyraźnie. Kładziecie nacisk na jednostki, na jednostkę. Wspomnij na mnie, abym mógł patrzeć na pomyślność i radować się.

Jest to więc bardzo osobisty aspekt. Zobaczymy później, dlaczego jest to ważne, ale ten bardzo osobisty aspekt psalmu czyni go wyjątkowym. Nie mamy tego w żadnym innym Psalmie Wyjścia.

Masz także uznanie społeczności, pod wieloma względami. Doszliśmy do tego w wersecie szóstym: zgrzeszyliśmy jak nasi ojcowie. Popętniliśmy niegodziwość.

Zachowaliśmy się niegodziwie. Powiem tutaj, że jest to odwrócenie Paschy. Co przez to mam na myśli? Mam tutaj na myśli aspekt Paschy, w którym ludzie spożywający posiłek paschalny myślą, że każdy, kto bierze udział w posiłku, uczestniczy w wyjściu z Egiptu.

To tak, jakbyśmy tam byli, jedząc posiłek. To coś, co robi się od pokoleń. To tak, jakbyś tam był.

Zatem bierzesz udział w tym samym posiłku, który spożywało pierwotne pokolenie Exodusu. To trochę jak odwrócenie sytuacji, ponieważ mamy psalmistę, który prawdopodobnie zasiada na wygnaniu w latach 587, 586, 585, kiedykolwiek. Ale on siedzi i mówi: Zgrzeszyliśmy jak nasi ojcowie.

Popętniliśmy niegodziwość. Zachowaliśmy się niegodziwie. Mówi więc w ten sam sposób, że podczas Paschy ludzie spożywający ten posiłek wzięli udział w Wyjściu.

Mówi, że i ja brałem udział w grzechach moich ojców. Jestem tak samo winny jak oni. Zatem nie odrywa się od nich, mówiąc, że wszyscy są niegodziwi, ale w pełni bierze na siebie i akceptuje dużą odpowiedzialność, jaką spoczywali na jego przodkach.

Coś bardzo podobnego widzimy także w Księdze Daniela. Kiedy Daniel wstawia się za Izraelem, mówi, że zgrzeszyliśmy. Daniel tak naprawdę nie miał nic wspólnego ze wszystkim innym, co spowodowało wygnanie.

Był dzieckiem i dorastał w Babilonie, ale mimo to w ramach swojej modlitwy musi przyjąć tę modlitwę i powiedzieć: tak, jestem częścią narodu. Choć mnie tam nie było, to jednak nadal ponoszę część winy i nie mogę się od niej całkowicie odciąć. Widzimy więc w tym jednego człowieka wstawiającego się za narodem.

Jedna osoba modli się w imieniu narodu, nie odrywając się od jego grzechów, ale wstawiając się jako jego część. Ta idea, ta koncepcja jest bardzo ważna, ponieważ wyjaśnia, pomaga wyjaśnić, dlaczego niektóre wydarzenia, które opisuje, umieścił w psalmie. Zatem mamy wybawienie na morzu, kiedy się ono rozstąpi.

Mamy wiele synonimów używanych słów Egipt, wróg, hejter, przeciwnik. Egipt jest wspomniany raz, ale mamy też aluzję morfologiczną. Mamy ciekawe wyrażenie, którego używamy, Mitzarav .

Jeśli najpierw napiszę to po hebrajsku, jak mam to napisać po hebrajsku? Mitzarav od swego wroga. Jest to podobne do hebrajskiego słowa Micrayim . Mamy nadzieję, że widzisz tutaj podobieństwa między niektórymi z tych liter.

Masz więc tę sprytną aluzję do Izraela, ale masz także wiele tych synonimów, wróg, hejter, przeciwnik. Może tak być dlatego, że psalmista wspomina wybawienie z Egiptu, ale także w pewnym sensie sugeruje wybawienie od swoich własnych wrogów, hejterów i przeciwników, ponieważ jest w Babilonie. Myśli o tym, że w ten sam sposób, w jaki możesz wybawić Izraelitów z Egiptu, możesz także wybawić nas od naszych wrogów, hejterów i przeciwników, którymi w rzeczywistości są Babilończycy.

Mamy więc pozytywny początek wybawienia nad morzem i wszystko jest cudowne. W tych wersach, w których jest napisane, że morze zostało skarcone, widzimy pewną poetycką przemianę. To nie jest to, co dzieje się w Księdze Wyjścia, ale kiedy mówimy o karaniu morza, tak naprawdę zaczynamy używać terminologii o stworzeniu.

Myślmy o czasach starożytnych mitów o stworzeniu, w których kiedy Bóg stworzył świat, pierwszą rzeczą, którą musiał zrobić, było uciszenie wód, zgromienie ich i kontrolowanie, aby naprawdę rozpocząć swoje dzieło. Są z tym inne powiązania, ale jestem pewien, że zostanie to ujawnione w innych filmach. Zatem nie będę się teraz

nad tym rozwodzić, niemniej jednak w celu opisanego rozłamu morza przywołano tu obrazy stworzenia.

I to nie tylko tutaj. Często spotykamy Exodus tak, jak pojawia się w innych tekstach, jak pojawia się u Izajasza. Przekonasz się, że język często używany do opisu stworzenia jest używany do opisu podziału i rozstania się wód Morza Czerwonego.

Jest to więc zjawisko powszechne, mimo że w tej serii filmów spotykamy się z nim po raz pierwszy. Incydent z manną i przepiórką, po tym wielkim cudzie na morzu, wszystko się rozpada. Szybko zapominają o jego dziełach.

Zbuntowali się zasadniczo przeciwko Bogu i zaczęli narzekać. Bóg, który rozdzielił morze i nas przeprowadził, teraz nagle stracił władzę. Co się dzieje? I zaczynają narzekać.

Wyraźnie nawiązuje się tutaj do Lb 11 i dostarczania przepiórek. Mamy tutaj ten tekst, ale oni bardzo pragnęli, co tłumaczy się jako posiadanie zachłannych pragnień. To tylko moja mała irytacja, która nastąpi.

Jestem pewien, że porozmawiamy o tym jeszcze raz. To wtedy, gdy psalmista nawiązuje do tekstu biblijnego, zwykle bierze z tekstu biblijnego unikalne zdanie i umieszcza je bezpośrednio w swoim własnym utworze, tak aby jego czytelnicy, czytając jego tekst, zostali przyciągnięci do innego tekstu. Według mnie, skoro psalmista poświęcił tyle czasu i energii, aby uczynić swoje sformułowania dokładnymi, dlaczego nasi angielscy tłumacze nie mogą zrobić dokładnie tego samego? To jest irytacja zwierzaka.

Rozumiem wartość tłumaczeń. Wszędzie doceniam tłumaczenia, ale wydaje mi się, że gdy tłumacz języka angielskiego nie docenia tego, co robi psalmista lub interpretator Biblii, to po prostu wydaje się to niemal przemocą wobec tekstu. Ale tak czy inaczej, odłóżmy to na razie.

To jest to samo zdanie, które łączy ten tekst z tym, który znajdujemy tutaj. To aluzja do Lb 11, ale jest tam pewien dziwny dodatek: nie czekali na jego rady, co widzimy. Cóż, w tekście Liczb nie ma nic, co sugerowałoby, że istnieje pewien stopień niecierpliwości.

Nie wiemy więc, skąd to się bierze. Czy jest to kolejna tradycja, którą psalmista stara się uwzględnić, czy też jest to część jego frustracji, gdy siedzi w niewoli i opisuje otaczającą go sytuację? Problemem był tam brak cierpliwości. Umieszcza go i być może rozmawia ze swoją społecznością, mówiąc: my też musimy poczekać na jego radę.

Jest to więc dziwny dodatek. Można się tylko domyślać, że dla samego pisarza miało to ogromne znaczenie. 16 do 18, teraz mamy zazdrość, która pojawia się między Datanem i Abiramelem.

Powstają przeciwko Mojżeszowi, mówiąc: O, lud Boży jest święty. Co robisz? Dlaczego zabieracie sobie przywództwo? Tworzy kompanię przeciwko Mojżeszowi. W Liczb 16 trzy osoby powstają przeciwko Mojżeszowi i Aaronowi.

Psalm przypomina tę samą karę, gdy ziemia się otworzyła i pochłonęła ich, a także ogień trawiący ich towarzystwo. Zatem interesujące jest to, że jasne jest, że psalmista rzeczywiście ma coś bardzo podobnego, przynajmniej do tego, co mamy w naszym Pięcioksięgu i tego używa. Nazywa więc tę samą karę, ale jest to bardzo interesująca zmiana, którą rzeczywiście widzimy.

Oznacza to pominięcie jednego z antagonistów. Mamy Koracha, Datana i Abirama. W Psalmie 106 mamy tylko Datana i Abirama.

Co się stanie z Korahem? Jest to pytanie, na które natrafiło wielu egzegetów. Możemy mieć na to kilka wyjaśnień. Jednym z nich jest po prostu to, że psalmista starał się zachować wszystko w Kola, w poetyckiej Kola.

Zatem dodanie trzeciego imienia mogło zakłócić sytuację. Ale innym wyjaśnieniem może być po prostu to, że Korach, którego znamy, był kimś, kto założył słynną szkołę psalmów, psalmologię. Może się więc zdarzyć, że psalmista stara się chronić swoje imię i w ten sposób usunąć z niego swoje imię, ponieważ nie chce rzucić cienia na tę konkretną osobę.

Teraz jest taka możliwość. Odkładamy więc na bok takie możliwości i pytamy: czy w psalmie widzimy więcej takich przypadków? Jeśli jest inny przypadek, jeden lub dwa przypadki, to możemy powiedzieć, że tak, to może być duża możliwość. Być może jest to coś, co robi psalmista.

Na razie więc zachowamy to w pamięci. Oto wyjaśnienia, które znajdują się tutaj. To albo poetycki skrót, albo ochrona imienia Koracha, świętości imienia Koracha.

Zatem będziemy mieć na uwadze te dwie rzeczy i przejdziemy dalej i przyjrzymy się pierwszej notatce wstawiennej, w której wstawia się Mojżesz. Uczynili cielca na Horebie i oddali pokłon lanemu posągowi. W ten sposób zamienili swoją chwałę na wizerunek wołu.

Patrząc na ten tekst tutaj wyraźnie nawiązuje się do kultu złotego cielca. To było, kiedy po raz pierwszy wyszli z Egiptu i było to przed przepiórką, którą już widzieliśmy. Tak więc, podobnie jak w przypadku Psalmu 78, ten konkretny autor w ogóle nie zwraca uwagi na kolejność tekstu biblijnego.

On uczy swojego punktu widzenia. Tworzy swój własny psalm, swoje własne dzieło i porządek rzeczy zostaje zakłócony. Ale to dobrze.

To właśnie czynią psalmiści. Kwestia chronologii jest nasza i naprawdę musimy się z nią uporać. Jeśli nie pamiętamy, wiąże się to z werselem siódmym.

Ojcowie nie pamiętali. Pamiętanie i zapominanie są ważne w planie psalmisty. Pamiętanie oczywiście prowadzi do posłuszeństwa, zapominanie prowadzi do nieposłuszeństwa.

więc nadzieję, że ponieważ pamięta o tym wszystkim, jego pokolenie na wygnaniu, miejmy nadzieję, otrzyma dobrodziejstwa Boże w przeciwieństwie do tych, którzy dawno zapomnieli, co mówi o pokoleniu pustynnym. Wspomniałem już wcześniej o pojawieniu się Mojżesza jako orędownika. Czy pomimo grzechu Mojżesz, jego wybraniec, nie stanął przed nim w wyłomie i nie odwrócił swego gniewu od ich zniszczenia.

Tak więc mamy to i żaden inny psalm Exodusu nie czyni tego, Mojżeszu, nie jako ktoś, kto przynosi plagi, nie jako ktoś, kto rozdziela morze, ale jako orędownik. Mamy tu przykład z tradycji Wyjścia, gdzie jeden człowiek jest w stanie odwrócić gniew Boży wobec narodu. Psalmista bardzo chętnie przywołuje ten przypadek, ponieważ znajduje się w dokładnie takiej samej sytuacji.

Jest na wygnaniu, jeden człowiek, i ma nadzieję powstrzymać gniew Boży wobec narodu. Tak więc, przywołując ten konkretny przykład, możemy zobaczyć, wow, on postrzega siebie jako postać Mojżesza w tym przypadku. Powiedziałbym również, że rozmawialiśmy wcześniej o Korahu i możliwości pominięcia Koraha, ponieważ nie chcieli rzucić na niego żadnego cienia.

Urodzili cielca na Horebie. Kto właściwie stworzył cielę? Cóż, to był Aaron. Aaron nie jest tu nigdzie wspomniany.

Czy to kolejna kwestia, w której próbuje chronić imię Aarona i w ogóle nie brać go pod uwagę w żadnym z tych postępowań? Jeśli spojrzycie na faktyczny tekst Księgi Wyjścia, wyraźnie widać, że Aaron postąpił źle pomimo tego, co powiedział i swoich wymówek. Po prostu wrzuciłem to złoto i wyszło to. W zasadzie to Aaron ich w tym przewodził. Wydaje się jednak, że psalmista nie chce go zawstydzić.

Wyraźnie darzył wielkim szacunkiem pierwszych przywódców Izraela. Mamy tu przykład czegoś, zjawiska, o którym chcę tylko krótko wspomnieć. Wiem, że jest to kwestia krytyczna dla tekstu, ale mimo to wspomnę o tym.

Mamy tu w New American Standard, New International Version, New Living Translation, jak mówi, zamienili swoją chwałę na wizerunek byka jedzącego trawę. W ESV jest napisane, że zamienili chwałę Bożą na obraz wołu jedzącego trawę. Następuje subtelna zmiana w tym, co się tutaj dzieje.

To jest z ESV. To, co się tutaj dzieje, jest, jak sądzę, jednym z przykładów 18 przypadków zjawiska znanego jako tikkun hasofrim, czyli poprawiania skrybów. I tutaj cieszę się, że mój hebrajski został zachowany.

Ale tutaj, kevodam, to słowo tutaj oznacza ich chwałę. To właśnie jest napisane w samym tekście. Tak to się tłumaczy.

Ale uczeni w Piśmie wiedzą i egzegeci wiedzą, że oryginalne czytanie to kevodam, jego chwała. Zatem to, co dzieje się tutaj w niektórych interpretacjach skrybów, a jest to zjawisko znane także w innych miejscach, to kevodam, jego chwała jest bardziej poprawna. Nie chcą jednak zrobić niczego, co mogłoby zbezczcić imię Boga.

Nie chcą więc bezpośrednio włączać w to Boga. Zamiast więc powiedzieć, że zmienili swoją chwałę na wizerunek byka, zmienili ją, mówiąc, że zmienili swoją chwałę na wizerunek byka. Tego typu rzeczy, nie tylko tikkun hasofrim, ale pomysł, że skryba lub pisarz mógłby coś zmienić, aby zachować Boga lub zachować postać biblijną, nie jest bynajmniej dziwny.

Biblia faktycznie jest tym zaśmiecona. Mógłbym przejść do innych przykładów. Jeśli spojrzysz na Księgę Hioba, przychodzi mi to teraz na myśl.

Przekonasz się, że kiedy Hiob będzie już po tym, jak dotknie go początkowa choroba, jego żona powie mu, a twoje angielskie tłumaczenie będzie brzmiało: Dlaczego nie przeklniesz Świętego, nie przeklniesz Boga i nie umrzesz? Ale hebrajski tego nie czyta. Hebrajski rzeczywiście mówi: dlaczego nie pobłogosławisz Boga i nie umrzesz? Chas, nie możesz rzucać przekleństw, mając na celu Boga w'szalom. To okropne.

To okropne, co można powiedzieć. Zmieniacie więc sformułowanie, aby zachować świętość imienia Bożego. To jest podobny rodzaj rzeczy.

Istnieje co najmniej 18 takich poprawek, ale jestem pewien, że pojawi się krytyka tekstu, seria filmów, które będą w stanie objąć dużą część tego materiału. W wersety 24-27 odmówili łądowania. Mamy tu wydarzenie w Kadesz, będące aluzją do Lb 14, pierwszego nieudanego podboju, podczas którego Bóg każe im udać się do tej ziemi.

Wyszukują to, a potem 10 szpiegów wraca z negatywnym raportem. Zauważ jednak, że psalm nieco zmienia sytuację. W psalmie jest napisane: Dlatego przysiągł im, że strąci ich na pustyni.

On zrobił. Bóg powiedział: 40 lat i nikt z tego pokolenia nie zobaczy tej ziemi.
Umrzesz na pustyni.

Przyjdzie następne pokolenie. On rzuci ich nasienie między narody i rozproszy ich po krajach. Nigdzie w Księdze Liczb nie ma o tym wzmianki.

Skąd więc to się właściwie bierze? Cóż, pomysł posiadania ich nasienia wśród narodów jest dla psalmisty czymś bardzo realnym, ponieważ przebywa on na wygnaniu. Siedzi w Babilonie. Zasiada także po zagładzie i utracie północnego królestwa, gdzie zostali rozproszeni.

Widzimy to ponownie w przypadku psalmisty. To trochę jak połączenie tego, co dzieje się z pokoleniami pustynnymi, z jego pokoleniem i sytuacją, przez którą on również przechodzi. Podczas następnej sesji mamy tu dużo tekstu, jest to również wideo, ale mamy aluzję. Chciałem pokazać niektóre powiązania leksykalne.

Przyłączają się także do Baal Peora. W ten sposób Izrael przyłączył się do Baal Peora. Zmarłym składa się osiem ofiar, a tutaj są to po prostu ofiary ich bogów.

Zatem to trochę zmienia, ale widać tu wyraźny związek między tymi dwoma tekstami, a także zakończeniem zarazy. W ten sposób plaga została powstrzymana i plaga, która nękała synów Izraela, została powstrzymana. Ponownie prawdopodobnie odkryjesz, że jest to to samo sformułowanie, które nie zostało skopiowane.

To inna historia. Masz więc wyraźne powiązanie tego tekstu z Lb 20,25 i wstawiennictwem Fineasza. Psalmista dodaje, że zmarłym składa się osiem ofiar.

Czy to tylko kwestia hiperboli? Czy teraz wspomina, mówiąc, że bożki lub bogowie tych ludzi są martwi i są bezwartościowi, co może mieć rację? Ale znajdziemy coś więcej, myślę, że bardziej interesujący jest dla mnie stopień interpretacji, jaki on umieszcza. Psalmista mówi tutaj i wybuchła wśród nich zaraza.

Jeśli sięgniesz do źródła w Księdze Liczb, może po prostu przewrócę tutaj kilka slajdów. Tutaj jedyne co mamy w Księdze Liczb to opis końca zarazy. W ten sposób została powstrzymana plaga, która spadła na synów Izraela.

W Liczbach nie ma żadnych wzmianek sugerujących, że w Liczbach kiedykolwiek wybuchła zaraza. Jest to więc coś, o czym psalmista wspomina w swojej interpretacji tej historii, w której faktycznie wyjaśnia: „Tak, w tym momencie rzeczywiście wybuchła zaraza”. Również w tym fragmencie widzimy innego wstawiennika, Fineasza, występującego wyłącznie w którymkolwiek z Psalmów z Księgi Wyjścia.

Podobnie jak Mojżesz wstawia się jako jedna osoba, orędując za całym narodem. Dzięki jego prawemu czynowi naród zostanie oszczędzony. To jest naprawdę ważne.

Ponownie widzimy to po raz drugi, ponieważ psalmista widzi siebie w tym modelu. On jest tą jedyną indywidualnością. On jest jego modlitwą wstawienniczą.

Ma nadzieję, że w ten sam sposób, w jaki Bóg szanował to w przeszłości, uda mu się to zrobić ponownie. Jeden człowiek może stanąć przed Bogiem i odwrócić swój gniew. W rezultacie widzimy to cudowne wywyższenie Fineasza.

Jest napisane, że poczytano mu to za sprawiedliwość przez wszystkie pokolenia na wieki. Nie w tekście biblijnym, ale dla tych, którzy znają Pismo Święte, a jest jasne, że zna je psalmista, wyraźnie widać aluzję do Abrahama. Wtedy uwierzył Panu i poczytał mu to za sprawiedliwość.

Zatem Fineasz zostaje wywyższony i umieszczony na wysokiej pozycji, wywyższonej do pozycji Abrahama, jednego z przodków Izraela. Pytanie brzmi, czy psalmista myśli o tym samodzielnie? Czy on widzi, że jeśli to zrobię, będę tak bardzo wywyższony? A może uważam się za aż tak sprawiedliwego, jeśli postąpię tak samo jak Fineasz? Ale jest to bardzo celowy akt aluzji w tym konkretnym momencie. Ale żeby to pojąć, trzeba samemu poznać trochę Pisma Świętego.

Następnie udajemy się do wód Meriba, w których Izraelici prowokowali Boga. W tym przypadku mamy do czynienia z liczbami od 21 do 13. Powiedziałem, że następuje subtelna zmiana w zakresie odpowiedzialności.

Nad wodami Meriba Mojżeszowi powiedziano, aby zrobił jedno. Zrobił coś nieco innego i imię Boga zostało sprofanowane. Nie było ono święte wśród Izraelitów.

W rezultacie Bóg ukarał Mojżesza. Wydaje się, że w tym przypadku odpowiedzialność spoczywa na barkach Izraelitów. Jest powiedziane, że ponieważ zbuntowali się przeciwko jego duchowi, mówił wargami nierozważnie.

To ich wina. On po prostu stara się pełnić wolę Bożą. Popychają go do tego miejsca, gdzie musi mówić pochopnie ustami i dlatego zostaje ukarany.

Zatem psalmista w tym konkretnym przypadku krytykuje Mojżesza, mówiąc: tak, nie zrobił tego, co słuszne, ale mimo to była to ich wina. Widzimy tutaj tylko, że Liczb przypomina, że Mojżesz był nieposłuszny Bogu. Psalmista przypomina o odpowiedzialności ludu za to konkretne działanie.

Przechodzimy więc do cyklu grzechu i kary w kraju, w którym, jak widzimy, bardzo trudno jest zlokalizować konkretne fragmenty Biblii, Pism Hebrajskich. Mówi o tym, jak Izraelici podbijają tę ziemię i monarchię. Prawdopodobnie dodano ofiary z dzieci.

Składają nawet w ofierze swoich synów i córki demonom. Czy jest to aluzja do Manasses, który przeprowadził swego syna przez płomień i złożył go w ofierze? W wyniku tego, co zrobił, Izraelici, w każdym razie według królów, byli skazani na wygnanie. Ale pomimo tego wszystkiego, na końcu tej części, uczynił ich także obiektami swojego współczucia w obecności wszystkich ich porywaczy.

W tej części znajdujemy końcowe stwierdzenie na temat współczucia Boga dla swego ludu. Zatem chociaż zgrzeszyli i zostali za to ukarani, Bóg pozostaje współczujący dla swego ludu. Podsumujmy to więc bardzo szybko.

Wyjście z Psalmu 106 jest modlitwą wyznaniową. Jest inny niż wszystkie. Służy do wyznawania grzechów, a nawet wstawiennictwa za naród.

Dwie części, które podkreślają wstawiennictwo, to Mojżesz i Fineasz. Szczególnie jeśli kiedykolwiek obejrzyte te filmy razem, zobaczycie, że to bardzo dziwne, gdy poszczególne osoby są przedstawiane jako tak prawe, ludzkie jednostki, a jednocześnie są tak aktywne w tym, co robią. Więc to bardzo się wyróżnia.

To pytanie dotyczące tych dwóch osób występujących jako orędownicy uwypukla sprawę psalmisty, który mówi: Wspomnij na mnie, Panie, ze względu na Twój lud. W ten sposób psalmista jednoczy się z tymi osobami, mówiąc to w ten sam sposób, pamiętacie o nich i wybawiliście naród. A teraz zrób mi to samo.

Kończąc już tę sekcję, będziemy o tym rozmawiać. Mogę jeszcze raz podkreślić, że te aktywne role poszczególnych osób są rzadkością w Psalterzu, a ponowne wykorzystanie Pisma Świętego. Jeszcze kilka slajdów, które chcę teraz przejrzeć.

Jednym z nich jest Psalm, będący połączeniem rozdziałów 106 i 107. Mówiliśmy o atrakcyjności Psalmów z Księgi Wyjścia i to był tylko jeden ze sposobów, w jaki podobna treść zdaje się przyciągać redaktorów Psalterza. Ale powiem tyle.

Są też inne powody, dla których Psalmy są zestawiane ze sobą. Jeśli spojrzysz na koniec Psalmu 106, jest tam napisane: Wybaw nas, Panie, Boże nasz, i zgromadź nas spośród narodów. Psalmista przebywa na wygnaniu.

Mówi: proszę, pomóż nam. Nie sądzę, że to przypadek, że początek następującego Psalmu mówi: „Niech tak mówią odkupieni przez Pana, których wybawił z rąk nieszczęścia i zgromadził z krajów, ze wschodu i zachodu, z północy i z południa, skąd wśród narodów. Wygląda więc na to, że ktoś połączył te dwa psalmy, a jeden z nich jest prośbą o pomoc.

Teraz wydawca, zestawiając te Psalmy, może powiedzieć: tak, Bóg wysłuchał tej modlitwy i wybawił nas od rozproszenia między narodami. Widzimy zatem tego

rodzaju interakcję, która zachodzi pomiędzy tymi dwoma Psalmami, co jeszcze bardziej uwytatnia świadomość redaktorów i redaktorów w układaniu Psalterza. Ostatnią rzeczą, którą chcę powiedzieć na temat tego Psalmu, cóż, odnośnie pozycji tego Psalmu, jest to, że znajduje się on na końcu księgi czwartej.

Wspominałem już, że na samym końcu Psalmu znajduje się doksologia, czyli zamyka ona księgę czwartą. Księga czwarta Psalterza zawiera Psalmu od 90 do 106. Ze względu na swój charakter często nazywana jest księgą Mojżesza.

Dlaczego nazywa się ją Księgą Mojżesza? Cóż, jednym z powodów jest to, że początek tej grupy Psalmów rozpoczyna się modlitwą Mojżesza, męża Bożego, jedynego Psalmu, którego autorowi przypisuje się Mojżesza. Innym powodem jest to, że siedem z ośmiu wystąpień imienia Mojżesz w Psalterzu pojawia się w tej konkretnej księdze. Jedynym innym razem, gdy pojawia się to w Psalmie 77, istnieje pewien stopień sporu co do tego, czy był to późniejszy dodatek do Psalterza.

Jeśli spojrzysz na inne wcześniejsze rękopisy w innych językach, znajdziesz dowód na to, że Mojżesz nie był w rzeczywistości autorem tego Psalmu. Zatem większość wydarzeń pojawia się w tej konkretnej części Psalterza. Mamy także motyw pustyni, Psalmu 95, 106 i 106, wszystkie znajdujące się w tym niewielkim skupisku Psalmów.

To był czas i to był okres, w którym Mojżesz był przywódcą Izraela. Co więcej, znajdujemy tutaj motyw Boga jako króla w tych Psalmach. W Psalmach od 95 do 99 mamy frazę: albo Pan króluje, albo Bóg jest królem, albo on rządzi, albo coś podobnego w tych konkretnych Psalmach.

Wszystko to razem wskazuje na szczególny czas, w którym Dawid nie był królem Izraela, ale Bóg był ich królem. Znalazło to odzwierciedlenie w Psalmie 136, w którym Bóg działał jak król walczący z innymi królami, faraonem, Ogiem i Sichonem w bitwie, aby ich pokonać. Tak kończy się Psalm 136.

Pozostało nam jeszcze jedno, a mianowicie ukończenie Psalmu 106. Mamy jeszcze 135 do zrobienia.

To jest dr David Emanuel w swoim nauczaniu na temat Psalmów Exodusu. To jest sesja numer cztery, Psalm 106, Stojąc w szczelinie.